

Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De bewindspersonen van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Mevr. F. Agema, mevr. V. Maeijer en dhr. V. Karremans
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Lange Voorhout 9
2514 EA Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.nationaalrapporteur.nl

Contactpersoon
Senna El Messaoudi
Directeur
S.El.Messaoudi@nationaalrapporteur.nl
06-11495257

Ons kenmerk
14071

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Datum 19 augustus 2024
Onderwerp Urgente onderwerpen van belang voor uw portefeuilles

Geachte mevrouw Agema, mevrouw Maeijer en heer Karremans,

Allereerst wil ik u van harte feliciteren met uw nieuwe functie. In uw hoedanigheid van bewindspersoon heeft u een uitgelezen kans om de komende periode een belangrijke bijdrage te leveren aan een rechtvaardig en veilig Nederland. Als Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen heb ik de onafhankelijke en wettelijke taak om onderzoek te doen naar de aard, omvang en aanpak van mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen. Op basis hiervan adviseer ik de Nederlandse regering over de voorkoming en bestrijding van beide fenomenen en over de toegang tot hulp en bescherming van slachtoffers.

Zowel mensenhandel als seksueel geweld tegen kinderen zijn ernstige en complexe misdrijven en blijven vaak verborgen. Het maatschappelijk belang om mensen daartegen te beschermen is groot en belangrijk om zo de vaak langdurige en ingrijpende psychische, fysieke en emotionele gevolgen bij slachtoffers te voorkomen.

Bij mensenhandel gaat het onder andere om seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting. Het is een grove inbreuk op de vrijheid, waardigheid en gezondheid van slachtoffers, waarbij zij door daders op uiteenlopende manieren worden uitgebuit voor persoonlijk gewin.

In Nederland zetten ervaren en goed opgeleide professionals zich elke dag in om deze misdrijven aan te pakken en slachtoffers te helpen. Toch kan en moet het op veel punten beter. Nog te vaak worden slachtoffers niet gezien of niet geholpen, gaan daders vrijuit en worden mensen opnieuw slachtoffer terwijl dit voorkomen had kunnen worden. Met de brede kennis van mijn bureau denk ik graag met u mee over stappen om deze aanpak te verbeteren.

Middels deze brief breng ik graag enkele urgente onderwerpen onder uw aandacht.

Toegankelijke specialistische zorg voor minderjarige slachtoffers

Minderjarige slachtoffers van seksueel geweld en seksuele uitbuiting hebben vaak te maken met een omgeving waar al meerdere problemen en kwetsbaarheden spelen. Denk bijvoorbeeld aan mentale gezondheidsproblemen bij gezinsleden, vroegtijdig schoolverlaten en economische instabiliteit. De gevolgen van uitbuiting en seksueel geweld voor deze slachtoffers uit zich in multi-problematiek en vergt gespecialiseerde hulpverlening. Al meerdere malen heb ik geconstateerd dat deze hulpverlening niet beschikbaar en niet toegankelijk is voor een groot deel van deze slachtoffers.

Datum
19 augustus 2024

Ons kenmerk
14071

Het tijdig signaleren en diagnosticeren van deze complexe problematiek vraagt om deskundigheid in wijkteams, op scholen en in de jeugdgezondheidszorg. Dit betekent dat professionals de expertise moeten hebben om signalen van achterliggende problematiek te herkennen en de competentie moeten hebben om een ingang te (blijven) zoeken voor het bieden van passende hulp. Momenteel is er geen garantie dat deze deskundigheid op het juiste moment en op de juiste plek beschikbaar is. Het is daarom essentieel dat de aanwezigheid van deze deskundigheid als aandachtspunt wordt meegenomen in de lopende ontwikkelingen.

Wanneer seksueel geweld tegen kinderen of seksuele uitbuiting van minderjarigen wordt gesignaleerd en sprake is van een grote ontwikkelingsdreiging, moet specialistische hulpverlening zo snel mogelijk geboden kunnen worden. Passende hulpverlening voor kinderen en jongeren met deze complexe problematiek is specialistisch werk en vraagt om hoogopgeleide hulpverleners, die ook na hun opleiding ruimte hebben voor permanente training, intervisie en coaching. Binnen de Hervormingsagenda jeugd wordt bepaald welke vormen van specialistische zorg landelijk ingekocht moeten worden. Het landelijk inkopen van zowel ambulante als residentiële specialistische hulpverlening is essentieel om te garanderen dat minderjarige slachtoffers van seksuele uitbuiting en seksueel geweld zoveel mogelijk op het juiste moment de juiste hulp ontvangen.

Multidisciplinaire aanpak van seksueel geweld tegen kinderen

Diverse meldpunten en instanties zijn betrokken bij de aanpak van seksueel geweld tegen kinderen. Al langere tijd wordt gekeken naar de mogelijkheden om de zorg voor slachtoffers van seksueel geweld beter te organiseren. In de vorig jaar door mij uitgebrachte [Monitor Seksueel Geweld tegen Kinderen](#) heb ik de toenmalig staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aanbevolen om het samenwerkingsverband tussen ziekenhuizen, GGD, GGZ, politie en Slachtofferhulp Nederland, ondergebracht bij het Centrum Seksueel Geweld (CSG), te versterken. Dit met het doel de multidisciplinaire aanpak en hulpverlening aan (minderjarige) slachtoffers van seksueel geweld in Nederland te verbeteren. Inspiratie kan worden geput uit modellen in andere landen, met name het Belgische model, dat positieve resultaten heeft behaald en gebaseerd is op centraal gefinancierde fysieke centra met inlooptmogelijkheden, interne verhoorkamers en consultatieruimtes. Intensieve samenwerking tussen verschillende partijen uit de strafrechtketen en de hulpverlening onder één dak kan zowel de aanpak van seksueel geweld als het bieden van passende hulp aan slachtoffers bevorderen.

Governance opvang slachtoffers van mensenhandel

Slachtoffers van mensenhandel hebben recht op bescherming, opvang en adequate hulp om te herstellen van wat hen is aan gedaan. Daarnaast is goede opvang en hulp cruciaal in het voorkomen van herhaald slachtofferschap. Het is zorgelijk dat momenteel deze specialistische opvang vaak niet beschikbaar of niet toegankelijk is. Ook zijn er zorgen over de versnipperde en ad hoc financiering onder andere door uw departement van de opvang. Dit zorgt voor een ondoorzichtig landschap met veel verschillende en gelabelde bedden. Deze zorgen zijn mede aanleiding voor mij geweest om de governance van de aanpak mensenhandel in zijn algemeenheid en van de opvang van slachtoffers in het bijzonder aan de kaak te stellen. Dit najaar breng ik een advies uit over een versterking van de governance met daarin ook aandacht voor de opvang van slachtoffers mensenhandel en oog voor bestaande verbetertrajecten. Ik hoop dat dit advies ter harte wordt meegenomen in deze verbetertrajecten.

Datum

19 augustus 2024

Ons kenmerk

14071

Tot slot

De aanpak van mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen vraagt om blijvende aandacht van het kabinet en de Tweede Kamer. Ik hoop dan ook van harte dat uw kabinet en u in uw nieuwe functie deze thema's de aandacht blijft geven die ze verdienen. Derhalve heb ik collega-bewindspersonen van andere departementen die betrokken zijn bij de aanpak van deze misdrijven, eveneens een brief gestuurd met urgente onderwerpen. Deze brieven worden actief openbaar gemaakt en zullen geplaatst worden op onze website.

Graag ben ik bereid een mondelinge toelichting te geven naar aanleiding van deze brief. Uiteraard zal ik relevante bevindingen, signalen en aanbevelingen steeds onder uw aandacht brengen.

Met vriendelijke groet,

Prof.dr. C.R.J.J. Rijken
*Nationaal Rapporteur Mensenhandel en
Seksueel Geweld tegen Kinderen*